

Utvidet sammendrag

“I värsta fall kan man bli galen.” En fenomenografisk syn på förskollärares känslomässiga upplevelser i lagarbetet

Samuli Ranta

Östra Finlands universitet, Finland

Korrespondanse: Samuli Ranta, e-post: samuli.ranta@uef.fi

Heidi Harju-Luukkainen

Jyväskylän universitet, Finland

Sanni Kahila

Östra Finlands universitet, Finland

Essi Korkeaniemi

Jyväskylän universitet, Finland

Arbetet i de finska förskolorna sker huvudsakligen i multiprofessionella team, vilket kan anses vara en styrka i det finländska utbildningssystemet. Det kan dock finnas spänningar i ett sådant team som påverkar arbetets kvalitet och de anställdas trivsel. Det förekommer alltid känslor och spänningar i samarbetet mellan medarbetarna, vilket inverkar på deras humör, beteenden och attityder på arbetsplatsen. De känslor som upplevs i arbetet har också samband med individernas välbefinnande. Välbefinnande definieras som en subjektiv upplevelse som leder till optimism, social kompetens och personlig tillväxt som påverkar medarbetarnas engagemang.

Enligt vissa studier kan upplevda positiva känslor med största sannolikhet ha en positiv effekt på en anställds kognitiva prestation, hälsosamma livsstil, immunförsvar, sociala beteende och arbetsprestationer. Positiva känslor har visat sig öka en individs tillfredsställelse och engagemang i arbetet. Negativa känslor kan i sin tur öka arbetsbelastningen genom att skapa en känsla av otillräcklighet. Negativa och undertryckta känslor som upplevs

på jobbet kan ha en skadlig inverkan på individens välmående. I förskolan har de anställdas välbefinnande visat sig påverka deras beteende och arbetsprestation. Medarbetarnas höga arbetsbelastning är förknippad med krav, spänning och inkonsekventa lösningar och har en negativ inverkan på barngruppens sinnesstämning. Hur lagarbetet fungerar påverkar pedagogernas inställning till barns engagemang, relationer och positiva lärande.

I denna forskning efterfrågades vilka känslor som de yrkesverksamma i förskolan upplevde i lagarbetet, och vidare hur känslorna kan indelas enligt den affektiva circumplexa modellen. Frågorna formulerades enligt ett fenomenografiskt förhållningssätt. Våra data bestod av 13 svar på frågeformulär, 8 privata meddelanden och 17 svar i diskussionsforum, analyserade av professionella inom småbarnspedagogik. Som en teoretisk referensram använder vi i den här studien Warrs (2012) Affective circumplex model. Enligt våra resultat kan de upplevda känslorna huvudsakligen indelas i kategorierna entusiasm, ångest och depression. Ett oroande resultat identifierades också. Respondenterna beskrev känslor inom kategorin trivsel, som relateras till arbetstillfredsställelse, endast ett fåtal gånger.

Keywords: *lagarbet; förskola; känslor; Affective circumplex*